

Poglądy dotyczące życia seksualnego wśród studentów Akademii Medycznej w Gdańsku

Opinions on the subject of sex life among students of the Medical University in Gdańsk

Hubert M. Wichowicz, Wiesław Jerzy C ub a ł a , Karol G r a b o w s k i

Klinika Chorób Psychiczych i Zaburzeń Nerwicowych
Katedry Chorób Psychiczych AM w Gdańsku
Kierownik: prof. dr hab. n. med. J. Landowski

Summary

Aim. The aim of this study was to illustrate opinions on the subject of sex life among students of the Faculty of Medicine, Medical University of Gdańsk.

Method. A group of 340 medical students aged 18 to 28 (195 females and 118 males) were examined with the study questionnaire from October till December 2003. The examined group was representative for the investigated population (χ^2 test: $p > 0.005$ for the entire group and both sexes). 313 questionnaires were qualified for further analysis. The questionnaire comprised three groups of questions: questions concerning relationship and associated sexuality, questions concerning attitudes towards various aspects of sexuality and a set of questions dedicated to the role of sexology in the medical curriculum and general medical practice. This paper focuses on the question sets concerning the relationships between sex and emotions, factors influencing sex life, opinions on various issues of human sexuality i.e. masturbation, adultery, prostitution and common stereotypes of male and female sexuality.

Results. The examined group has a well defined and mature attitude towards their sex life. The emotional bond to the partner is essential for finding pleasure in sex. Love and faithfulness are the two most important factors that influence sex in a positive way. Successful sex life is thought to be crucial for a happy and lasting relationship. Adultery is viewed negatively, as harm done to the partner. Students perceive masturbation as something pleasant and as an alternative form of sexual activity, however there is a wide spectrum of negative attitudes towards it.

Słowa klucze: seksuologia, poglądy dotyczące współżycia, studenci medycyny

Key words: sexology, attitudes towards sexual behaviours, medical students

Wstęp

Okres studiów odgrywa szczególne znaczenie w życiu seksualnym młodych ludzi oraz w kształtowaniu ich postaw, opinii i sądów dotyczących zjawisk związanych z seksualnością. Prezentowana praca jest kolejną próbą opisu życia seksualnego stu-

dentów medycyny – ich postaw i zachowań seksualnych, poglądów, oczekiwań etc. We wcześniejszych doniesieniach przedstawiliśmy rezultaty badań dotyczące m.in. form zachowań seksualnych, niektórych poglądów na życie seksualne oraz potrzeby wprowadzenia seksuologii jako samodzielnej dyscypliny [1, 2].

Podsumowując poprzednie dwie prace, stwierdzamy, iż studenci medycyny są grupą o wysokiej świadomości dotyczącej życia seksualnego. Świadczy o tym m.in. istotna rola seksu w ich życiu i dość duży stopień zadowolenia z jakości prowadzonego życia seksualnego, stosowanie „pewnych” metod antykoncepcji, otwartość w urozmaicaniu swojego życia seksualnego, potrzeba rozwijania swojej wiedzy z zakresu seksuologii.

Kolejna prezentowana przez nas część otrzymanych wyników obrazuje opinie dotyczące pożycia seksualnego. Omawiamy w nich poglądy studentów, dotyczące wzajemnych relacji sfery uczuciowej i popędowej, podejście do zdrady, prostytucji i masturbacji oraz czynniki determinujące jakość ich pożycia cielesnego.

Cel

Celem pracy było zobrazowanie poglądów na życie seksualne w grupie studentów wszystkich lat Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku na podstawie prezentowanych postaw wobec wybranych zjawisk związanych z ludzką seksualnością. Nie zakładano wstępnie żadnych hipotez badawczych.

Materiał i metoda

Materiał i metoda są tożsame z pierwszą częścią artykułu [2]. Zanalizowaliśmy kolejne pytania z ankiety obrazujące poglądy na życie seksualne w tej samej, scharakteryzowanej już, grupie studentów AMG.

Wyniki

Sześć kolejnych pytań ankiety dotyczyło postaw emocjonalnych wobec współżycia. Ich treść była następująca:

1. Mogę czerpać przyjemność tylko z seksu z osobą, z którą czuję się związany/a emocjonalnie?
2. Kobieta może czerpać przyjemność z seksu tylko z osobami, z którymi czuje się związana emocjonalnie?
3. Kobieta może czerpać przyjemność ze stosunku bez osiągnięcia orgazmu?
4. Satysfakcjonujące życie seksualne jest podstawą utrzymania się związku?
5. Prawdziwy mężczyzna jest zawsze gotowy do seksu?
6. Mężczyzna jest bardziej zainteresowany uprawianiem seksu niż angażowaniem się w trwałe związki?

Odpowiedzi uzyskane od mężczyzn przedstawia tabela 1.

Odpowiedzi uzyskane od kobiet przedstawia tabela 2.

Tabela 1

Opinie mężczyzn dotyczące postaw emocjonalnych wobec współżycia (opis w tekście)

	Zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie mam zdania
Pyt. 1	47 (42,3%)	28 (25,2%)	16 (14,4%)	13 (11,7%)	4 (3,6%)
Pyt. 2	26 (23,4%)	28 (25,2%)	15 (13,5%)	19 (17,1%)	21 (18,9%)
Pyt. 3	11 (9,9%)	47 (42,3%)	21 (18,9%)	9 (8,1%)	23 (20,7%)
Pyt. 4	24 (21,6%)	46 (41,4%)	22 (19,8%)	10 (9,0%)	7 (6,3%)
Pyt. 5	10 (9,0%)	18 (16,2%)	32 (28,8%)	41 (36,9%)	8 (7,2%)
Pyt. 6	10 (9,0%)	32 (28,8%)	42 (37,8%)	19 (17,1%)	6 (5,4%)

Tabela 2

Opinie kobiet dotyczące postaw emocjonalnych wobec współżycia (opis w tekście)

	Zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie mam zdania
Pyt. 1	128 (69,9%)	26 (14,2%)	11 (6,0%)	8 (4,4%)	7 (3,8%)
Pyt. 2	33 (18,0%)	65 (35,5%)	45 (24,6%)	21 (11,5%)	19 (10,4%)
Pyt. 3	41 (22,4%)	65 (35,5%)	26 (14,2%)	17 (9,3%)	32 (17,5%)
Pyt. 4	41 (22,4%)	82 (44,8%)	35 (19,1%)	14 (7,7%)	9 (4,9%)
Pyt. 5	9 (4,9%)	21 (11,5%)	65 (35,5%)	65 (35,5%)	18 (9,8%)
Pyt. 6	26 (14,2%)	38 (20,8%)	72 (39,3%)	30 (16,4%)	17 (9,3%)

Różnice rozkładu odpowiedzi pomiędzy kobietami i mężczyznami nie są znamienne statystycznie w odniesieniu do żadnego z zadawanych pytań (odpowiedzi pozytywne vs. negatywne, test χ^2 : $p > 0,01$). Przeważająca liczba mężczyzn (67,5%) i kobiet (84,1%) podaje, że może czerpać przyjemność tylko z seksu z osobą, z którą odczuwa więź emocjonalną. O pewnej supremacji życia emocjonalnego nad sferą czysto popędową mogą świadczyć też pośrednio odpowiedzi na pytania 2, 3, dotyczące seksualności kobiet, i 5 – dotyczące mężczyzn. Opinię, iż kobieta może czerpać przyjemność z seksu jedynie z partnerem, z którym jest w związku uczuciowym, potwierdziła ok. połowa respondentów (nieco więcej kobiet). Z tezą o możliwości odczuwania przez kobiety satysfakcji z seksu bez osiągania orgazmu zgadza się 52,2% mężczyzn i 57,9% kobiet. 54,9% mężczyzn oraz 55,7% kobiet nie zgadza się z twierdzeniem, że mężczyźni są bardziej zainteresowani seksem niż tworzeniem stałych związków partnerskich.

63,0% mężczyzn oraz 67,2% kobiet zgadza się z twierdzeniem, że udane życie seksualne jest istotne w utrzymaniu związku partnerskiego. 65,7% mężczyzn oraz 71,0% kobiet nie zgadza się z twierdzeniem, że mężczyzna jest zawsze gotowy do uprawiania seksu.

Także wynikające z tab. 3 i 4 różnice rozkładu odpowiedzi pomiędzy kobietami i mężczyznami nie są znamienne statystycznie w odniesieniu do zadawanych pytań (odpowiedzi negatywne vs pozostałe udzielone, test χ^2 : $p > 0,01$). Należy zwrócić

uwagę na fakt, iż jedynie 36,9% badanych mężczyzn i 42,1% kobiet podaje, że upośledzenie w zakresie zdolności do uprawiania seksu wpłynęłoby negatywnie na związek partnerski. Bardziej wiązałyby to się już z obniżeniem samooceny (dla 60,3% pytanых mężczyzn i 52% kobiet).

Tabela 3

Odpowiedzi mężczyzn na pytanie: Czy gdyby Pana zdolność do uprawiania seksu obniżyła się, w jaki sposób wpłynęłoby to na wymienione poniżej kategorie?

	Zdecydowanie negatywnie	Raczej negatywnie	Brak wpływu	Raczej pozytywnie	Zdecydowanie pozytywnie	Trudno powiedzieć	Nie dotyczy mnie to pytanie
Związek z partnerką	7 (6,3%)	34 (30,6%)	26 (23,4%)	4 (3,6%)	0 (0%)	13 (11,7%)	24 (21,6%)
Samoocenę	22 (19,8%)	45 (40,5%)	13 (11,7%)	4 (3,6%)	0 (0%)	3 (2,7%)	21 (18,9%)
Relacje z innymi członkami rodziny	2 (1,8%)	6 (5,4%)	64 (57,7%)	3 (2,7%)	0 (0%)	12 (10,8%)	21 (18,9%)
Relacje z otoczeniem	2 (1,8%)	14 (12,6%)	56 (50,5%)	4 (3,6%)	0 (0%)	11 (9,9%)	21 (18,9%)
Wyniki w pracy/nauce	4 (3,6%)	18 (16,2%)	46 (41,4%)	5 (4,5%)	2 (1,8%)	12 (10,8%)	21 (18,9%)

Tabela 4

Odpowiedzi kobiet na pytanie: Czy gdyby Pani zdolność do uprawiania seksu obniżyła się, w jaki sposób wpłynęłoby to na wymienione poniżej kategorie?

	Zdecydowanie negatywnie	Raczej negatywnie	Brak wpływu	Raczej pozytywnie	Zdecydowanie pozytywnie	Trudno powiedzieć	Nie dotyczy mnie to pytanie
Związek z partnerem	19 (10,4%)	58 (31,7%)	22 (12,0%)	1 (0,5%)	0 (0%)	29 (15,8%)	46 (25,1%)
Samoocenę	25 (13,7%)	70 (38,3%)	15 (8,2%)	0 (0%)	0 (0%)	19 (10,4%)	45 (24,6%)
Relacje z innymi członkami rodziny	3 (1,6%)	8 (4,4%)	96 (52,5%)	0 (0%)	1 (0,5%)	20 (10,9%)	46 (25,1%)
Relacje z otoczeniem	6 (3,3%)	19 (10,4%)	76 (41,5%)	1 (0,5%)	0 (0%)	26 (14,2%)	46 (25,1%)
Wyniki w pracy/nauce	6 (3,3%)	26 (14,2%)	65 (35,5%)	1 (0,5%)	1 (0,5%)	29 (15,8%)	46 (25,1%)

Większość badanych zdradę uważała za zło wyrządzone partnerowi (tab. 5). Również w grupie odpowiedzi „inne” dominowały negatywne określenia, jak np.: uleganie popędom fizjologicznym, najgorsza rzecz, jaką można zrobić osobie, którą się kocha i jest się z nią emocjonalnie związaną, czasami wręcz obelżywe („świństwo”); zdarzały się też i odpowiedzi broniące zdrady: wszystko jest względne, zdrada może czasem naprawić stosunki międzyludzkie w stałym związku. Jednak sumując, w odniesieniu do zdrady dominuje nastawienie negatywne. Zwłaszcza dotyczy to kobiet, wśród których niecałe 10% nie ma do tego zjawiska negatywnych emocji. Jednak także tutaj brak różnicy znamiennej statystycznie w rozkładach obu płci.

W odróżnieniu od zjawiska zdrady partnera, ocena prostytucji nie jest już tak jednoznaczna w grupie badanej (choć w rozkładach znowu nie zachodzi różnica znamienista statystycznie pomiędzy obu płciami). Co prawda ocenia negatywnie ją prawie 3/4 kobiet i ponad połowa mężczyzn, jednak jednocześnie jako rodzaj transakcji

handlowej odbiera prostytutkę ok. 1/3 zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Odpowiedzi w grupie „inne” także zawierały w sobie cały wachlarz emocji: od opinii negatywnej („patologia społeczna”), poprzez neutralne („jest mi to zupełnie obojętne”), do postaw pozytywnych („jeśli ktoś chce ją uprawiać, to jestem za legalizacją”).

Tabela 5

Stosunek do zdrady partnera (sporadycznie odpowiedzi podwójne)

Zdrada to:	Kobiety	Mężczyźni
Zło wyrządzone partnerowi	165 (90,2%)	89 (80,2%)
Nic złego	1 (0,5%)	1 (0,9%)
Coś naturalnego – nie ma monogamii	9 (4,4%)	6 (5,4%)
Nieistotna, jeżeli nie towarzyszyło zaangażowanie uczuciowe	8 (4,4%)	13 (11,7%)
Inne	9 (4,9%)	4 (3,6%)

Tabela 6

Stosunek do prostytucji (sporadycznie podwójne odpowiedzi)

Prostytucja:	Kobiety	Mężczyźni
Jest złem	53 (29,0%)	30 (27,0%)
Jest krzywdą wyrządzaną kobiecie	80 (43,7%)	33 (29,7%)
Rodzaj transakcji handlowej	69 (37,7%)	37 (33,3%)
Jest czymś naturalnym, powinna być zalegalizowana	9 (4,4%)	30 (27,0%)
Inne	16 (8,7%)	10 (9,0%)

W tabeli 7, dotyczącej masturbacji, zwraca uwagę wyraźnie wyższy odsetek opinii negatywnych u kobiet; różnica rozkładów pomiędzy odpowiedziami pozytywnymi i negatywnymi jest na granicy znamienności statystycznej (test Chi²: p=0,006391). Dodatkowo, w kategorii „inne” występowały wyłącznie określenia negatywne: masturbacja utrudnia kontakty międzyludzkie, prowadzi do uzależnienia i poczucia niższej wartości, utrudnia podjęcie współżycia itp. Sumarycznie: wśród mężczyzn 63% respondentów nie miało negatywnego nastawienia do samogwałtu, wśród kobiet – ok. 46%.

Tabela 7

Stosunek do masturbacji (sporadycznie odpowiedzi podwójne)

	Kobiety	Mężczyźni
Grzech	31 (16,9%)	13 (11,7%)
Wstyd	37 (20,2%)	12 (10,8%)
Czasami konieczność	41 (22,4%)	26 (23,4%)
Przyjemność	43 (23,5%)	44 (39,6%)
Nie mam zdania	40 (21,8%)	28 (25,2%)
Inne	19 (10,4%)	7 (6,3%)

Cztery ostatnie tabele (8–11) przedstawiają kwestie związane z czynnikami wpływającymi na jakość życia seksualnego.

Tabela 8

Odpowiedzi na pytanie: Co w życiu seksualnym jest ważne (odpowiedzi wielokrotne)

	Kobiety	Mężczyźni
Dopasowanie narządów płciowych	12 (6,6%)	5 (4,5%)
Silny popęd seksualny	19 (10,4%)	16 (14,4%)
Dobry stan zdrowia	27 (13,1%)	24 (21,6%)
Przyjaźń	50 (27,3%)	24 (21,6%)
Sympatia	32 (17,5%)	24 (21,6%)
Miłość	157 (85,8%)	73 (65,8%)
Zaspokojenie zmysłów	63 (34,4%)	36 (32,4%)
Wierność	92 (50,3%)	49 (44,1%)
Doświadczenie seksualne	36 (19,7%)	23 (20,7%)
Inne	4 (2,2%)	0 (0%)
Trudno powiedzieć	6 (3,3%)	7 (6,3%)

W tabeli 8 w grupie odpowiedzi „inne” zdarzały się odpowiedzi bardzo oryginalne („mistycyzm, transcendencja, ezoteryka”).

Tabela 9

Odpowiedzi na pytanie: Jakie znaczenie w życiu płciowym mają wymiary penisa partnera

	Kobiety	Mężczyźni
Nie mają żadnego	39 (21,3%)	20 (18,0%)
Mają, ale są sprawą drugorzędną	94 (51,4%)	70 (63,1%)
Mają decydujące znaczenie	8 (4,4%)	3 (2,7%)
Nie mam zdania	40 (21,8%)	15 (13,5%)

Tabela 10

Odpowiedzi na pytanie: Co zniechęciłoby mnie do stosunku płciowego (odpowiedzi wielokrotne)

	Kobiety	Mężczyźni
Brak kontaktu emocjonalnego†	138 (74,5%)	48 (43,2%)
Niski poziom higieny *	149 (81,4%)	89 (80,2%)
Brak kontaktu intelektualnego*	79 (43,2%)	29 (26,1%)
Niesatysfakcjonująca uroda*	56 (30,6%)	51 (45,9%)
Nieodpowiednia atmosfera*	99 (54,1%)	43 (38,7%)
Strach przed niepożądaną ciążą*	76 (41,5%)	30 (27,0%)
Względy religijne*	37 (20,2%)	16 (14,4%)
Wychowanie*	25 (13,7%)	11 (9,9%)
Nic nie jest mnie w stanie zniechęcić	0 (0%)	1 (0,9%)
Trudno powiedzieć	5 (2,7%)	3 (2,7%)
Inne	1 (0,5%)	3 (2,7%)

Różnica rozkładów odpowiedzi pomiędzy mężczyznami a kobietami: * $p > 0,01$; † $p < 0,001$, test χ^2

Odpowiedzi w kategorii „inne” w tabeli 10 to: obecność innych osób w pomieszczeniu, brak odpowiedniego nastroju.

Tabela 11

Odpowiedzi na pytanie: Co najbardziej zakłóca moje seksualne zaspokojenie (odpowiedzi wielokrotne)

	Kobiety	Mężczyźni
Brak duchowego porozumienia z partnerem	26 (14,2%)	19 (17,1%)
Pośpiech partnera i krótka gra wstępna	53 (29,0%)	15 (13,5%)
Krótkotrwałość stosunku	24 (13,1%)	7 (6,3%)
Bolesność podczas współżycia	23 (12,6%)	5 (4,5%)
Obawa przed zajściem w ciążę	27 (13,1%)	10 (9,0%)
Stosunek przerywany jako metoda antykoncepcji	5 (2,7%)	14 (12,6%)
Nic nie jest w stanie zakłócić mojego zaspokojenia seksualnego	5 (2,7%)	14 (12,6%)
Nie dotyczy mnie to pytanie	70 (38,3%)	34 (30,6%)
Inne	11 (6,0%)	4 (3,6%)

Pod hasłem „inne” w tabeli 11 najczęściej studenci wymieniali czynniki rozpraszające uwagę, nadmierny pośpiech.

Zwracają uwagę różne rozkłady uzyskanych odpowiedzi, w zależności od płci respondenta. Poza pytaniem o brak kontaktu emocjonalnego, jako czynnik zniechęcający do stosunku, różnice te nie mają jednak charakteru znamiennego statystycznie.

Za najistotniejszy czynnik wpływający na życie seksualne uznano: miłość (85,8% kobiet oraz 65,8% mężczyzn), następnie wierność (50,3% kobiet oraz 44,1% mężczyzn). 51,4% kobiet oraz 63,1% mężczyzn uznało, że rozmiary prącia są istotne w życiu seksualnym, ale są sprawą drugorzędną. Jako powody niechęci do podjęcia stosunku płciowego 81,4% kobiet oraz 80,2% mężczyzn uznało niski poziom higieny, a następnie brak kontaktu emocjonalnego (74,5% kobiet oraz 43,2% mężczyzn). Dla 41,5% kobiet i 27,0% mężczyzn czynnikiem zniechęcającym do podjęcia stosunku płciowego był strach przed niepożądaną ciążą.

Za najistotniejsze czynniki zakłócające zaspokojenie seksualne kobiety uznały pośpiech i brak gry wstępnej partnera (29,0%), brak porozumienia duchowego z partnerem (14,2%), krótkotrwałość stosunku (13,1%) i obawę przed zajściem w ciążę (13,1%). W grupie mężczyzn najistotniejszymi czynnikami zaburzającymi zaspokojenie seksualne były brak porozumienia duchowego z partnerką (17,1%), pośpiech i krótka gra wstępna (13,5%) oraz stosunek przerywany jako metoda antykoncepcji (12,6%). Zwraca uwagę, iż stosunek przerywany zdecydowanie bardziej obniża satysfakcję w grupie mężczyzn.

Omówienie

W odniesieniu do niektórych pytań ankiety uwagę zwracają idealistyczne poglądy dotyczące życia seksualnego. Ponad 2/3 mężczyzn i ponad 4/5 kobiet uznaje, iż można czerpać przyjemność z seksu jedynie z osobami, z którymi jest się związanym emocjonalnie. Można to również odnieść do wyników badania okoliczności inicjacji

seksualnej francuskich studentów – w grupie 266 respondentów, 57% badanych, którzy przebyli inicjację seksualną, twierdziło, że sfera uczuciowa i seksualna wiążą się nierozdzielnie, a odmiennego zdania było jedynie 26% badanych [3].

Porównajmy to z badaniem przeprowadzonymi wśród 887 indyjskich studentów, którego metodyka była w tym zakresie podobna do naszej [4]. Wykazano w nim, iż 49,5% populacji kobiet i 36,1% mężczyzn angażowało się w stałe związki seksualne z powodów emocjonalnych – odsetki były tam zdecydowanie niższe niż w naszym badaniu. Dla 66,7% kobiet i 62,4% mężczyzn niewierność była zjawiskiem nie do zaakceptowania – w naszym badaniu odsetki odpowiedzi negatywnych dotyczących zdrady były znowu znacznie większe. Przeważają u nas odpowiedzi nie akceptujące prostytucji. Prawie 1/3 respondentów ma negatywny też stosunek do masturbacji (grzech, wstyd), jednak odsetek odpowiedzi akceptujących ją jest jedyną wielkością zbliżoną do wyniku badania indyjskiego, w którym 50,4% mężczyzn i 38,6% kobiet akceptowało masturbację i uważało ją za nieszkodliwą (w naszym materiale odpowiedzi „pozytywne”, czyli uznające ją za formę zastępczą lub sprawiającą przyjemność, wynoszą nawet więcej: 45,9% kobiet i 63,0% mężczyzn) [4].

W amerykańskim badaniu z początku lat dziewięćdziesiątych [5], przeprowadzonym wśród dorosłych 868 kobiet, aż 671 pytanych podało, że masturbacja wiąże się z poczuciem winy i nie akceptowały jej w pełni. Badanie to nie obejmowało jednak dość specyficznej grupy, którą są studenci. W innym amerykańskim badaniu grupy 777 studentek [6] wykazano, że kobiety stosujące jedynie masturbację miały poczucie winy i dyskomfortu w porównaniu z przyznającymi się zarówno do masturbacji, jak i stosunków seksualnych, i z grupą dopuszczającą jedynie stosunek seksualny.

Pewną idealizacją jest też pogląd, iż kobieta może czerpać przyjemność współżycia jedynie z osobami, z którymi jest związana emocjonalnie, głoszony przez 48,6% mężczyzn i 53,5% kobiet. Wreszcie zwraca uwagę niski odsetek osób uważających, że kłopoty z życiem seksualnym wpłynęłyby negatywnie na ich związek emocjonalny.

Opinie, iż: kobiety mogą odczuwać przyjemność z seksu bez przeżywania orgazmu, że mężczyźni nie zawsze mogą być gotowi do uprawiania seksu oraz iż wymiary penisa w ocenie badanych są istotne dla życia seksualnego, ale odgrywają rolę drugorzędną, są zgodne z wiedzą seksuologiczną. W odniesieniu do kobiet opinia ta zgadza się z badaniami Rabocha [za: 7], który wyróżnia seksualno-pozytywny anorgastyczny typ kobiet, które pragną okazjonalnie stosunku płciowego i odczuwają go jako przyjemny i odprężający, nie osiągając jednak orgazmu. Kobiety te, mimo obniżonej reaktywności seksualnej, przeżywają stosunek jako zadowolający. W badaniach Imielińskiego, odsetek kobiet o tym typie w populacji polskiej wynosi 15%. Stają się one jednak z czasem typem seksualno-pozytywnym orgastycznym i osiągają orgazm w wyniku stosunku seksualnego [7]. Bardzo wysoki odsetek odpowiedzi kobiet o możliwości zadowolenia z życia bez przeżywania orgazmu wydaje się nieco przeceniony.

Wyniki z pierwszej części artykułu [2] są jakby w opozycji do wyrażonych przez studentów poglądów. Tamte wyniki mówiły m.in. o otwartości na nowe doświadczenia, o dość dużym odsetku osób próbujących bardziej wyrafinowanych form współżycia, o dość częstym stosowaniu pettingu, nawet podany odsetek osób masturbujących się

był relatywnie wysoki itp. Jednak pierwsza część artykułu dotyczyła zgłaszanych form faktycznego współżycia (o ile respondent nie kłamał). Ta natomiast w pewien sposób mówi o nastawieniu do życia seksualnego, dlatego część studentów mogła przedstawić swoje poglądy przez pryzmat oczekiwań.

Potencjalną przyczyną idealizacji poglądów może być młody wiek badanych. Pomimo otwartego podejścia do życia seksualnego, nie są to jeszcze osoby o dużym doświadczeniu, poza tym wiele z nich jest jeszcze przed inicjacją. Jednak wyjaśnienie to nie tłumaczy pewnych różnic w odniesieniu do badań z populacji indyjskiej, w których odpowiedzi były nieco mniej wyidealizowane.

Pozostałe wyniki nie noszą już cech przesadnej idealizacji i korespondują z wynikami z poprzedniej części pracy. Dla przeważającej części badanych udane życie seksualne jest kluczowe w utrzymaniu szczęśliwego związku. Panuje wśród nich przekonanie, że upośledzenie funkcji seksualnych wpływa negatywnie przede wszystkim na samoocenę, także i na związek z partnerem, chociaż – jak wspomnieliśmy – w niższym stopniu. Wyniki te zgadzają się z dużą rolą seksu w życiu i dość dużym stopniem zadowolenia z jakości pożycia seksualnego studentów AMG, o której pisaliśmy w poprzedniej, pierwszej części artykułu [2].

Za najistotniejsze czynniki pozytywnie wpływające na życie seksualne uznano miłość, a następnie wierność. Koresponduje to z wynikami badania amerykańskiego par przedmałżeńskich [8], w którym wykazano, że satysfakcja z życia seksualnego zależy od miłości i zaangażowania, oraz z badaniem 641 amerykańskich studentów [9], w którym badani wskazywali na te same czynniki. W badaniu indyjskim [4], w ocenie 61,7% mężczyzn i 40,6% kobiet miłość była kluczowa w utrzymaniu satysfakcjonujących relacji seksualnych.

Za najistotniejsze powody, budzące niechęć do podjęcia współżycia, uznano niski poziom higieny, a następnie brak kontaktu emocjonalnego. Istotnym czynnikiem zniechęcającym do podjęcia stosunku płciowego jest strach przed niepożądaną ciążą. W ocenie kobiet najistotniejszymi czynnikami zakłócającymi zaspokojenie seksualne są pośpiech i krótka gra wstępna, brak porozumienia duchowego z partnerem, krótkotrwałość stosunku i obawa przed zajściem w ciążę. W ocenie mężczyzn najistotniejsze czynniki, zaburzające zaspokojenie seksualne to brak porozumienia duchowego z partnerem, pośpiech i krótka gra wstępna, oraz stosunek przerywany jako metoda antykoncepcji.

Wnioski

1. W badanej populacji studentów najistotniejszym czynnikiem w odczuwaniu przyjemności z seksu jest istnienie więzi emocjonalnej z partnerem.
2. W opinii badanych udane życie seksualne jest kluczowe w utrzymaniu szczęśliwego związku partnerskiego.
3. Zdrada postrzegana jest jako zło wyrządzone partnerowi.
4. Masturbacja traktowana jest jako forma przyjemności oraz jako zastępcza forma rozładowania napięcia seksualnego, jednak duża grupa respondentów ma do tego zjawiska nastawienie negatywne.

5. Miłość i wierność są w ocenie badanych najistotniejszymi czynnikami pozytywnie wpływającymi na życie seksualne.

**Мнения, относящиеся к сексуальной жизни студентов
Медицинской академии в г. Гданьск**

Содержания

Задание. Целью работы было показание и оценка мнений, относящихся к сексуальной жизни среди студентов всех курсов Лечебного факультета Медицинской академии в г. Гданьске.

Метод. Проведено анкетное исследование в группе 340 студентов Лечебного факультета Медицинской академии в г. Гданьске. Анализ проведен на 313 анкетах лиц в возрасте 18–28 лет (195 женщин и 118 мужчин). Эта группа была репрезентативной для исследованной популяции (тест χ^2 $p > 0,005$ для всей группы обоего пола). Пособием для исследований был глоссарий, разработанный авторами работы. В глоссарии находились различные вопросы, такие как: демографические, оценивающие сексуальные поведения, сексуальные потребности, применяемые антиконцептивные методы. Кроме того, вопросы, касающиеся явлений: связанных с сексуальностью и ожидания, которые могут принести в процессе обучения сексуологии, как отдельного предмета в рамках программы в медицинском институте. В настоящей работе представлены вопросы, относящиеся к взаимным отношениям сексуальной жизни и эмоциональной сферы, а также факторов, влияющих на сексуальную жизнь. Затронуты такие проблемы как мастурбация, проституция, измены, а также распространенных стенотипов мужской и женской сексуальности.

Результаты и выводы. Исследованная популяция обладает высокой степенью зрелости. По мнению анкетированных наиболее важными являются чувства удовольствия при половых сношениях, а также присутствие эмоциональной связи с партнером. Любовь и верность по мнению анкетированных, являются самыми важными факторами, позитивно влияющими на сексуальную жизнь. Удачная сексуальная жизнь рассматривается анкетированными как ключевой фактор, обуславливающий поддержку счастливой связи. Измена оценивается негативно как зло, причиненное партнеру. Мастурбация оценивается как удовлетворение и заступительная форма сексуального напряжения, однако при довольно большом негативном отношении исследованных такой формы сексуальной активности.

Ansichten über Sexualeben unter den Studenten der Medizinhochschule in Gdańsk

Zusammenfassung

Das Ziel der Arbeit war die Darstellung der Ansichten über das Sexualeben in der Studentengruppe aller Studienjahre der ärztlichen Fakultät der Medizinhochschule in Gdańsk.

Methode. Man untersuchte mit einer Umfrage 340 Studenten der ärztlichen Fakultät der Medizinhochschule in Gdańsk. Man analysierte die Umfragen von 313 Personen im Alter zwischen 18 - 28 Jahren (195 Frauen, 118 Männer). Es war eine repräsentative Gruppe für die untersuchte Population (Test χ^2 , $p > 0,005$ für die ganze Gruppe und beide Geschlechter). Das Mittel war der Fragebogen, der von den Autoren bearbeitet wurde und der für diese Studie bestimmt wurde. Der Fragebogen enthielt demographische Fragen, die das Sexualverhalten, Sexualbedürfnisse, angewandte Verhütungsmittel, Ansichten über Sexualität - Erscheinungen und Erwartungen zum Sexualunterricht beurteilen als ein getrenntes Fach im Programm

der Medizinstudien. In der vorliegenden Arbeit stellen wir die Fragen zu den gegenseitigen Beziehungen im Sexualleben vor, auch zu den Gefühlen, den das Sexualleben beeinflussenden Faktoren, Meinung zur Masturbation, Prostitution, Verrat und den Stereotypen der männlichen und weiblichen Sexualität.

Ergebnisse. Die untersuchte Population charakterisiert sich mit einem großen Reifegrad. Nach den Befragten sind die Gefühlsbande mit dem Partner das Wichtigste für das Vergnügen am Sex und die Liebe und Treue sind die wichtigsten Faktoren, die das Sexualleben positiv beeinflussen. Das gelungene Sexualleben wird als der Schlüsselfaktor für das Erhalten einer glücklichen Beziehung betrachtet. Der Verrat wird negativ als Übel betrachtet, das dem Partner angetan wurde. Die Masturbation wird als Vergnügen betrachtet, dennoch bei einer negativen Einstellung der Untersuchten zu dieser Form der Sexualaktivität.

Les opinions concernant la vie sexuelle des étudiants de la médecine de la Faculté de la Médecine de l'Université de Gdansk

Résumé

Objectif. Cet article vise à présenter les opinions concernant la vie sexuelle des étudiants de la médecine de l'Université de Gdansk.

Méthode. On a examiné le groupe de 340 étudiants à l'aide du questionnaire des auteurs de cet article. Finalement on analyse les enquêtes des 313 personnes (195 femmes et 118 hommes, âgés de 18–28 ans) formant le groupe représentatif pour toute la population examinée (teste χ^2 $p > 0,005$ pour tout le groupe et les deux sexes). Le questionnaire contient les questions concernant les comportements sexuels, besoins, méthodes anticonceptionnelles, opinions sur la sexualité et le programme de la sexologie comme domaine des études médicales. Ce travail présente les questions concernant les corrélations de la vie sexuelle et émotionnelle, des facteurs influant sur la vie sexuelle, opinions sur la masturbation, prostitution, infidélité et les stéréotypes de la sexualité masculine et féminine.

Résultats. Le groupe examiné se caractérise par l'attitude mûre envers la sexualité. Les étudiants pensent que les relations émotionnelles, l'amour et la fidélité sont les facteurs les plus importants pour le plaisir sexuel. La vie sexuelle satisfaisante joue le rôle le plus important pour les liaisons heureuses. L'infidélité est considérée comme acte du faire du mal au partenaire. La masturbation est traitée comme donnant plaisir et comme forme alternative de l'activité sexuelle, pourtant plusieurs personnes la considèrent comme phénomène négatif.

Piśmiennictwo

1. Cubała WJ, Grabowski K, Wichowicz H. *Analiza postaw i zachowań seksualnych studentów*. Ann. Acad. Med. Ged. 2004; 34: 59–69.
2. Grabowski K, Wichowicz H, Cubała WJ. *Formy zachowań seksualnych wśród studentów Akademii Medycznej w Gdańsku*. Psychiatr. Pol. 2006; 1: 139–151.
3. Bonierbale-Branchereau M, Hontanx J, Boubli L. *The sexual behavior of young French people*. Contr. Fert. Sex. 1987;15(1): 61–67.
4. Sachdev P. *Sex on campus: a preliminary study of knowledge, attitudes and behaviour of university students in Delhi, India*. J. Biosoc. Sc. 1998; 30(1): 95–105.
5. Davidson JK, Darling CA. *Masturbatory guilt and sexual responsiveness among post-college-age women: sexual satisfaction revisited*. J. Sex. Marit. Ther. 1993; 19(4): 289–300.
6. Davidson JK, Moore NB. *Masturbation and premarital sexual intercourse among college women: making choices for sexual fulfillment*. J. Sex. Marit. Ther. 1994; 20(3): 178–199.
7. Imieliński K. *Seksuologia społeczna. Wybrane zagadnienia*. Warszawa: PWN; 1974, s. 77–79.

-
8. Sprecher S. *Sexual satisfaction in premarital relationships: associations with satisfaction, love, commitment, and stability*. J. Sex. Res. 2002; 39(3): 190–196.
 9. Wilson SM, Medora NP. *Gender comparisons of college students' attitudes toward sexual behavior*. Adolesc. 1990; 25(99): 615–627.

Otrzymano: 21.02.2005

Zrecenzowano: 12.04.2005

Przyjęto do druku: 5.09.2005

Adres: Hubert M. Wichowicz

Klinika Chorób Psychicznych i Zaburzeń Nerwicowych

Katedry Chorób Psychicznych AM

80-952 Gdańsk, ul. Dębinki 7